

instr. zu denkende Ergänzung im comp. vorangehend: कपित्थप^० R. 5,41, 14. प्रज्ञासत्त्वं MBh. 13,4893. — ४) ein adv.: एवम् Mārk. P. 76,32. 113,18. Rāga-Tar. 4,565. इत्थम् Bhāg. P. 2,2,19. नवधा Varāh. Brh. S. 14,1. चतुर्धा Mārk. P. 47,28. त्रिधा Müller, SL. 170. — Vgl. व्यवस्था fgg., °स्थिति, सुव्यवस्थित. — caus. 1) hinstellen: कलशान् Varāh. Brh. S. 48,37. richten auf: मनो रुद्दि Kumāras. 3,50. विलोचनानि 7,75. — 2) einsetzen: नकुलं बालरत्नार्थम् Hit. ed. Johns. 2721. — 3) zum Stehen bringen: वाहिनीम् MBh. 8,3071. aufhalten so v. a. nicht zu Fall kommen lassen: निज्ञस्थितिम्, पक्षच्युतां शिलाम् Rāga-Tar. 1,365. दण्ड इमं लोकम् MBh. 12,4444. — 4) herstellen, in den natürlichen Zustand wieder versetzen: वाचम् Kumāras. 5,63. Ragh. 14,53. — 5) feststellen, bestimmen Daçak. 68,3. Verz. d. Oxf. H. 208, a, 1. Comm. zu TS. Prāt. 21,2. सीमाम् Kull. zu M. 8,261. पदार्थेषु कणभक्षेण व्यावस्थापि Sarvadarçanas. 104,6. als logisch haltbar darthun 9,19. — Vgl. व्यवस्थापक, °स्थापन fgg.

— समव, partic. °स्थित 1) stehend so v. a. sich nicht rührend, unbeweglich MBh. 6,2366 (nach der Lesart der ed. Bomb.). R. 3,34,11. 6,87,8. Vikr. 4. Bhāg. P. 3,19,11. — 2) stehend so v. a. seine Stelle habend: यत्र (प्रङ्गे) आसीत्समवस्थितः R. 4,1,5. नीचारिभोश्च प्रकः Varāh. Brh. 8,7. Mārk. P. 54,32. mit gen. vor Jmd stehend Bhāg. P. 6,11,14. — 3) gerüstet —, bereit zu (dat.): युद्धाय MBh. 3,633. क्राताय Hariv. 13740. — Vgl. समवस्था fgg. — caus. 1) zum Stehen bringen, anhalten: रथम् MBh. 3,887. — 2) befestigen: (मया कुलम्) समवस्थापितं युष्मासु कुलतत्पु MBh. 1,4365.

— आ 1) stehen auf, besteigen; sich einstellen bei, sich befinden: चक्रे RV. 1,164,13. 5,56,8. पृषेतीषु रथेषु 60,2. 6,66,6. 9,96,7. mit acc.: Wagen 1,35,1. 183,3. 2,12,8. 23,3. आ वा गिरौ रथीरिवास्थुः 8,84,1. Rosse (so v. a. Wagen mit Rossen) 1,177,2. AV. 13,2,28. नावम् RV. 1,116,5. उपस्थम् 2,33,9. योनिम् 3,3,7. पथः 2,24,7. विद्वानि 3,14,1. 38,4. आ रौदसी चित्रमस्यात् 61,6. अन्नान् 4,1,17. धन्वातिष्ठन्नोषधीः 33,7. 9,84,1. धार्मानि दिव्यानि 10,13,1. वातान् 136,3. AV. 2,13,4. भुवनानि 7,110,2. 13,2,33. Çat. Br. 5,1,5,15. उपानेकौ Āc. v. Gṛh. 3,8, 19. Çāṅkh. Çr. 8,21,6. — रथम्, स्पन्दनम् MBh. 1,3677 (med.). 3,11776 (med.). 16654. 4,1027. 5,7101. R. 2,46,30 (44,25 Gorr.). 59,6. 83,1 (90,1 Gorr.). Bhāg. P. 3,21,36. गजं रथं वा MBh. 3,15650. शिबिकाम् R. 2,92,35. 5,27,11. नावम् 2,82,74 (12 Gorr.). पुरम् (eine fliegende Stadt) MBh. 3,12220. sich begeben zu, nach, betreten: उद्धातं स्थानम् MBh. 3,15734. अग्रजितं वास्थाय ब्रजेदिशम् M. 6,31. 11,104. R. 1, 60,21. R. Gorr. 1,58,2. पदम् Kumāras. 6,72. Bhāg. P. 4,12,25. fg. वैखानसं मार्गम् R. 2,52,65. कापथम् 108,7. परब्रह्मात्मनास्थीयताम् Spr. (II) 1402. पादयोर्मूलमास्थाय sich festsetzend in Suçr. 1,253,16. — 2) befolgen, sich richten nach: पितुर्वचनम् R. 1,41,12. तवानुशासनम् Bhāg. P. 1,17,37. — 3) gelangen zu, theilhaftig werden: पिण्डस्वैर्यम् Sarvadarçanas. 99,20. — 4) antreten, sich anschicken zu, sich machen an, greifen zu, einschlagen (ein Verfahren), sich hingeben; anwenden: शीघ्रानास्थाय वाजिनः so v. a. mittels rascher Pferde (nicht zu Pferde sitzend) R. 2,71,13. मकालम् MBh. 3,11964. विषमग्रिं जलं रज्जुमास्थाय 2163. R. 2,29,20. स्वल्पं दिव्यम् MBh. 3,11977. पत्युर्मे द्वयम् Hariv.

4619. रान्तसौ तनुम् R. 1,40,7. 6,1,6. आचार्यमूर्तिम् Sarvadarçanas. 88, 8. तस्य वेषम् Hariv. 8600. कृषिगोक्षम् M. 10,82. मायाम् MBh. 3,765. 12221. Hariv. 9267. R. 4,4,6. पितृभगिन्याम् — मातृवद्वृत्तिमातिष्ठेत् so v. a. beobachten M. 2,133. वैश्यवृत्तिम् 10,101. सद्धतम् 128. वायोरतिगतिम् Hariv. 10444. परमं तपः Maitrjup. 1,2. MBh. 3,8544. 8580 (med.). R. 1,65,4 (med.). R. Gorr. 1,44,10 (med.). कैमारं व्रतम् MBh. 4,192. 5,7356. नियमम् R. 1,21,4 (med.). Bhāg. P. 2,9,39. 7,12,17. विधिम् M. 11,86. MBh. 1,4627 (med.). एतद्विधानम् M. 7,226. 8,244. यानम् einen Marsch unternehmen 7,181. स्वयंवरम् MBh. 3,2767. योगम् Mittel 2639. 7,8704. Kathās. 45,119. den Joga Bhāg. P. 2,6,34. उपायान् 4,18,4. कौर्मं संकोचम् Spr. (II) 1937. प्रपल्लम् M. 7,68. पल्लम् 8,302. 9,16. 252. 333. MBh. 3,17045 (med.). R. Gorr. 1,69,13. Spr. (II) 1113. 7298. Çāṅk. zu Brh. Ār. Up. S. 189. दयाम् Spr. (II) 2711. अविश्वासम् 693. संतोषं परम् 6798. जवं परम् MBh. 3,2793. संभ्रमं परम् R. 1,63,27. मतिं सुदृढाम् Spr. (II) 398. का बुद्धिमास्थाय so v. a. in welchem Gedanken? in welcher Voraussetzung? MBh. 3,7054. R. 3,75,26. — 5) med. beitreten so v. a. anerkennen, für wahr halten P. 1,3,22. Vārit. Vop. 23,8. नित्यं शब्दमातिष्ठते Schol. zu P. und Vop. स्थापितमास्थाय, यथात्मा कश्चिन्मास्थीयते स्थायी Sarvadarçanas. 24,19. fg. इत्यस्थिषत् 41,2. प्रस्थानात्तस्मात्स्थित 61,14. 97,12. 130,4. — 6) mit loc. halten zu Jmd MBh. 3,2304. halten —, einen Werth legen auf Etwas Spr. (II) 6479. — 7) stehen: पारे तस्य समुद्रस्य गदापाणिर्विभीषणः । पारेणां प्रतिघातार्थमातिष्ठत्सक्तं बान्धवैः ॥ R. 5,95,45. vielleicht fehlerhaft für अतिष्ठत्. — 8) partic. आस्थित a) in act. Bed. a) stehend —, sitzend auf (acc.): रथम् MBh. 3,2868. 11905. 11909. 12030. 5,7124. 7232. Bhāg. P. 1,8,8. 16,12. Ragh. 1,36. द्विपम् Kām. Nitīs. 15,51. आसनम् 11,18. Bhāg. P. 2,9,16. नौपानवरम् R. 1,9,65 (63 Gorr.). कुर्यादम् Kathās. 30,1. sich aufhaltend, — befindend an, in: नदीं दिव्याम् MBh. 13,713. नृपतेः पार्श्वम् 3,16646. आदर्शतलम् R. Gorr. 2,2,23. betreten habend: इमं विप्रकृमार्गम् Kām. Nitīs. 10,41. eingegangen in: स्वर्गम् R. 2,64,17. मामेवानुत्तमो गतिम् sagt Kṛṣṇa Bhāg. 7,18. मकान्विघ्नः प्रवृत्तेः जपं दक्षिणामास्थितो दिशम् heimgesucht habend R. 1,61,2. — β) gelangt zu: ऐश्वर्यम् Spr. (II) 5012, v. l. संसिद्धिम् Bhāg. 3,20. gerathen in: कामस्य वशम् R. 2,49,4. — γ) der Etwas angetreten —, zu Etwas gegriffen —, an Etwas sich gemacht —, zu Etwas sich angeschickt hat: रान्तसं द्वयम् R. 3,30,26. किम् Spr. (II) 1998. तपः MBh. 3,11945. व्रतं मौनम् Bhāg. P. 3,24,42. चित्तमौनम् Vikr. 130. नियमम् M. 9,75. MBh. 3,16623. 5,5434. नैत्यकं विधिम् M. 2,104. 5,36. ध्यानम् R. 1,2,30. अयपानम् Çic. 9,84. सन्नम् MBh. 12,4237. पल्लम् Spr. (II) 4375. पितुरानृण्यम् R. ed. Bomb. 1,76,2. धर्मम् R. Schl. 2,45,11. वैरम् MBh. 1,1155. एकत्वम् Bhāg. 6,31. सांख्यम्, योगम् 5,4. Bhāg. P. 3,19. 23,12. पुण्ये विलयमास्थिते LA. (III) 90,19. die Ergänzung im comp. vorangehend: स्तोत्रमन्त्रास्थिता 52,19. — ४) was (schädigend) zugestossen ist, n. Schaden (am Körper): तेन ते मृन्म आस्थितम् AV. 4,17,8. 6,14,1. यत्तं क्रूरं यदास्थितम् so v. a. was wund und krank ist (bevorstehend Maribou.) VS. 6,15. — ५) dastehend: वज्रौ गृहीत्वा गजभीत आस्थितः Bhāg. P. 5,13,18. sich befindend, lebend: यथासुखम् Hit. 44,6. — ६) anerkennend, als wahr annehmend Sarvadarçanas. 22,11. — ७) mit pass. Bed.: = आक्रान्त Halās. 4,96. a) worauf man steht